

ΑΣΥΜΜΕΤΡΗ ΑΠΕΙΛΗ

Τον όρο αυτό χρησιμοποίησαν για πρώτη φορά οι Αμερικανοί, μετά το τρομοκρατικό χτύπημα της 11ης Σεπτεμβρίου, για να χαρακτηρίσουν την απειλή από την τρομοκρατία. Τον ίδιο όρο χρησιμοποίησε πριν λίγες μέρες και ο Βύρων Πολύδωρας για να χαρακτηρίσει την απειλή στη Χώρα μας από το διαφαινόμενο οργανωμένο σχέδιο εμπρησμών στην Πελοπόννησο. Τι είναι όμως η ασύμμετρη απειλή; Θα μας διευκόλυνε αν προστρέχαμε στην αντίθετη έννοια, στη «σύμμετρη» ή «συμμετρική» απειλή. Ο όρος δεν χρησιμοποιείται. Θα ταίριαζε όμως ο όρος αυτός («σύμμετρη απειλή») σε ολόκληρο σχεδόν το φάσμα των απειλών που γνωρίζαμε πριν από την εμφάνιση της τρομοκρατίας. Έτσι π.χ. η απειλή πολέμου (casus belli) που εξέφρασε η γείτονα χώρα σε περίπτωση επέκτασης των χωρικών υδάτων στα 12 μίλια, εντάσσεται σε μια «συμμετρία» που μπορεί μάλιστα να απεικονισθεί και σχηματικά (γεωμετρικά): Εσύ επεκτείνεις τα χωρικά σου ύδατα, εγώ σου κηρύσσω τον πόλεμο. Κάτι σαν δράση-αντίδραση, ή αν θέλετε πρόκληση-απάντηση. Μια τέτοια «συμμετρία» δεν υπάρχει στην περίπτωση της τρομοκρατίας. Οι υφιστάμενοι την τρομοκρατική επίθεση (π.χ. οι ένοικοι των Δίδυμων Πύργων) δεν προέβησαν σε καμία απολύτως πρόκληση. Δέχτηκαν απρόκλητα την ενέργεια των τρομοκρατών. Η απειλή και η εκτέλεση μιας τέτοιας επίθεσης είναι ασύμμετρη ή, επί το απλούστερο, απρόκλητη. Τώρα, σχετικά με τις πυρκαγιές της Πελοποννήσου, της Εύβοιας κ.λπ., οι εκτιμήσεις της κοινής γνώμης τις θεωρούν όχι τυχαίες (από αμέλεια) αλλά ενταγμένες σε οργανωμένο σχέδιο εμπρηστών. Οι πυρόπληκτοι των περιοχών αυτών δέχτηκαν απρόκλητα την επίθεση των εμπρηστών. Η απειλή (και βέβαια η πραγματοποίησή της) είναι ασύμμετρη. Ένα άλλο συμπέρασμα που προκύπτει από την παραπάνω ανάλυση είναι ότι η τρομοκρατία συνιστά ασύμμετρη απειλή, αλλά κάθε ασύμμετρη απειλή δεν προέρχεται, σώνει και καλά, από την τρομοκρατία. Βέβαια, θεωρητικά οι εμπρηστές θα μπορούσαν να είναι τρομοκράτες, θα μπορούσαν όμως να οδηγούνται και από άλλα, πιο «απτά», συμφέροντα ή σκοπιμότητες. Αυτό το τελευταίο φαίνεται πολύ πιθανό ενδεχόμενο στη σκέψη του απλού πολίτη αλλά και αρκετών «επωνύμων».